FÓKUSZPONT

MIGRÁCIÓS VÁLSÁGHELYZET A KANÁRI-SZIGETEKEN

Spanyolország migrációs vészhelyzetet hirdetett a Kanári-szigeteken, miután drámaian megugrott az Atlanti-óceánon keresztül érkező migránsok száma. A szigetcsoport legkisebb tagjára, El Hierróra egyre nagyobb nyomás nehezedik. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága szerint 417 százalékkal emelkedett az érkezők száma az előző év azonos időszakához képest.

2026 októberében 6 200 migráns érkezett 65 hajó fedélzetén a Kanári-szigetekre, ami 2024 óta a legmagasabb havi érték. A migrációs nyomás novemberben tovább fokozódott: a hónap első kilenc napjában 5 857 ember érkezett 57 hajóval a szigetcsoportra, október eleje óta pedig a 12 ezret is meghaladta az érkezők száma. A helyzet különösen a mindössze 11–12 ezer lakosú El Hierrón vált súlyossá, ahol november 1. és 6. között a Kanári-szigetekre érkező 49 hajóból 35 kötött ki. Fernando Clavijo, a szigetcsoport elnöke szerint a tömeges érkezések „abszolút fenntarthatatlan" helyzetet teremtettek El Hierrón. November 14-én egyetlen nap alatt 1 580 migráns érkezett a Kanári-szigetekre, 1 327-en El Hierrón értek partot. A migránsok többsége Szenegálból, Gambiából és Guineából indult útnak.

A migrációs hullám hátterében a nyugat-afrikai országok belpolitikai és gazdasági folyamatai azonosíthatók. Szenegálban a 2026-os dakari ifjúsági olimpia biztosítására átcsoportosított rendvédelmi erők miatt gyengült a part menti ellenőrzés, míg Gambiában a közelgő elnökválasztással összefüggő politikai bizonytalanság is hozzájárulhatott az elvándorlás erősödéséhez. Bár január és október között összességében 5,5 százalékkal kevesebb migráns érkezett a Kanári-szigetekre az előző év azonos időszakához képest, az elmúlt hetek fejleményei rámutattak arra, hogy az afrikai partoktól csupán 100 kilométerre fekvő szigetcsoport továbbra is az egyik legsebezhetőbb európai külső határ.

El Hierrón a korlátozott befogadási és egészségügyi kapacitások miatt a helyzet különösen súlyos következményekkel járt. A szigeten mindössze 30 kórházi ágy áll rendelkezésre, miközben a migránsok Tenerifére történő átszállítását az ottani befogadóhelyek túlterheltsége is nehezíti. A helyi önkormányzat november 6-án szociális vészhelyzetet hirdetett, amikor becslések szerint több mint 2 000 migráns tartózkodott a szigeten. A tömeges érkezések a helyi gazdaságot is érintik: La Restinga kikötőjében a migránsokat szállító csónakok akadályozzák a halászhajók közlekedését.

A helyzet kezelésére a spanyol kormány november 10-én migrációs vészhelyzetet hirdetett, és 15,18 millió eurót különített el a befogadókapacitások bővítésére, valamint a migránsok más szigetekre és a szárazföldre történő áthelyezésére. További egymillió eurót biztosított a Vöröskereszt egészségügyi és sürgősségi ellátásának megerősítésére. Madrid emellett egy újabb mentőhajó átvezényléséről döntött, amellyel háromra emelkedik a Kanári-szigeteken állomásozó Guardamar típusú mentőhajók száma. A kormány az egészségügyi ellátás megerősítését és a kísérő nélküli kiskorúak más spanyolországi régiókba történő áthelyezésének felgyorsítását is kilátásba helyezte.

Az Európai Bizottság közölte, hogy szoros figyelemmel kíséri a helyzetet. A Kanári-szigetek eddig mintegy 90 millió euró támogatásban részesült a Spanyolország számára a 2021–2027-es időszakra elkülönített 144 millió eurós vészhelyzeti keretből. A Frontex 250 munkatárssal van jelen Spanyolországban, köztük a Kanári-szigeteken. Madrid emellett a migráció kibocsátó- és tranzitországaival folytatott együttműködést is fokozná. Fernando Grande-Marlaska spanyol belügyminiszter Dakarban tárgyalt a szenegáli hatóságokkal, és 500 ezer eurós támogatást jelentett be a szenegáli haditengerészet számára, amelyet navigációs és tengeri megfigyelőeszközök beszerzésére fordíthatnak.